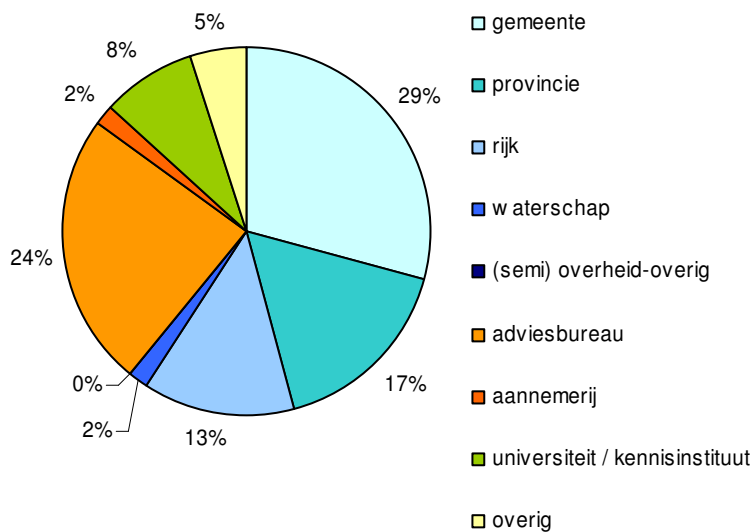

Platform bodembeheer: Bodem en Klimaat

5 november 2007, Provinciehuis Zuid-Holland, Den Haag

Het Platform Bodembeheer heeft op 5 november 2007 in het provinciehuis van Zuid-Holland een bijeenkomst georganiseerd rond het thema "Bodem en Klimaat". Klimaat staat op dit moment hoog op de landelijke en lokale politieke agenda en is daarmee het leidende milieuthema. Bij het zoeken naar duurzame energiesystemen speelt de ondergrond nu al een belangrijke rol. De systemen voor warmte-koude opslag schieten als paddenstoelen 'in' de grond. Maar er zijn nog veel meer mogelijkheden voor de bodem- en ondergrondskundige om bij te dragen aan oplossingen voor het klimaatvraagstuk. De relatie tussen bodem en klimaat en de kansen die de bodem biedt stonden centraal in deze bijeenkomst. Deze Platform bodembeheer bijeenkomst is bezocht door ca 100 deelnemers. Deze deelnemers vormen een brede vertegenwoordiging uit de bodemsector, waarbij de overheden de meerderheid vormden (zie taartdiagram).

De bijeenkomst

Dagvoorzitter Wiebe Brandsma, het hoofd Milieu van de provincie Zuid-Holland, heette de bezoekers welkom en leidde het thema in aan de hand van verschillende inspirerende voorbeelden uit de provincie, zoals het eerste geothermie-project bij een tomatenkweker in Bleiswijk.

De bijeenkomst stond in het teken van informatie- en kennisoverdracht en was daarom in tegenstelling tot gewoonlijk geheel plenair van aard. Via sprekers uit de wetenschap, beleid en praktijk werden de deelnemers geïnformeerd over de mogelijke relaties van het bodemwerkveld met het klimaatvraagstuk en hun mogelijke rol daarin. Dit werd gedaan aan de hand van drie informatieblokken.

Blok 1: Bodem en klimaatinteracties,

In dit blok gaf Peter Kuikman van Alterra Wageningen UR een brede inleiding op het thema Bodem en Klimaat, met aandacht voor de bijdrage van bodem aan de energievoorziening.

Dagvoorzitter Wiebe Brandsma

Peter Kuikman: Bodem en Klimaatinteracties

Blok 2: Bodemenergie in de praktijk

Dit tweede blok was gericht op de dagelijkse praktijk. Guido Bakema, de algemeen directeur van IF Technology gaf een uitgebreid beeld van de ontwikkelingen in de markt van bodemenergie, praktijkcases en kansen en knelpunten. Daarna presenteerde Walter de Koning van SIKB de conclusies uit de interdepartementale werkgroep die zich gebogen heeft over de mogelijkheden om bodemenergie te stimuleren door de aanpassing van beleid en regelgeving.

Guido Bakema: Het klimaat rond bodemenergie

Walter de Koning: Stimuleren door aanpassingen in beleid en regelgeving

Blok 3: De toekomstagenda

In dit laatste blok werd ingegaan op onderzoek en programma's ten aanzien van bodem en klimaat. Harry Vermeulen van SKB gaf een toelichting op het rapport 'Bodem onder Energie', wat door SKB, Ecofys, IF technology, TTE en TNO is opgesteld en de toestand en trends in bodemenergie schetst. Dit rapport werd aangeboden aan Alexander de Roo van de Provincie Gelderland. Alexander de Roo vertelde in zijn slotpresentatie over het Europese klimaatprogramma en hoe dit doorwerkt binnen de provincie.

Harry Vermeulen biedt het rapport bodem onder energie aan

Alexander de Roo: Europees klimaatprogramma en doorwerking binnen de provincie

De presentaties zijn in de bijlage opgenomen

Afsluitend:

In de pauzes was er gelegenheid tot discussie. Henk van Zoelen van Bodem+ peilde de mening van de deelnemers aan de hand van drie stellingen. (zie onder). De bezoekers moesten een ballon van de kleur van de stelling waar ze het minste mee eens waren doorprikken.

De rode stelling *“Ik zal de komende tijd de toepassing van bodemenergie eerder afremmen dan stimuleren om te vermijden dat we in de toekomst de negatieve gevolgen moeten dragen”* bleek hierbij verreweg het minst populair. Met de gele stelling *“Klimaat zal voor mij hét leidende thema vormen in het bodembeheer van de komende jaren”* waren de meeste mensen het eens, nipt opgevolgd door de groene stelling *“Ik laat mijn eigen bodemagenda niet vertroebelen door de klimaathype”*.

Henk van Zoelen trok hieruit de wijze conclusie: *“We zijn voor het gebruik van de bodem, maar met gebruik van het gezond verstand!”*

STELLINGEN

Ik laat mijn eigen bodemagenda niet vertroebelen door de klimaathype

Ik zal de komende tijd de toepassing van bodemenergie eerder afremmen dan stimuleren om te vermijden dat we in de toekomst de negatieve gevolgen moeten dragen

Klimaat zal voor mij hét leidend thema vormen in het bodembeheer van de komende jaren